

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Padomes 2000. gada 29. maija Regulu (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs"

KOM(2005)305 galīgā red. — 2005/0126 (COD)

(2006/C 88/02)

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 95. pantu Padome 2005. gada 1. septembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2006. gada 23. janvārī. Ziņotāja: SANCHEZ MIGUEL kdze.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 424. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 14. un 15. februārī (14. februāra sēdē) ar 134 balsīm par un 2 atturoties, pieņēma šādu atzinumu.

1. Secinājumi

1.1 EESK atzinīgi vērtē Komisijas izstrādāto piedāvātās reformas saturu, kas precizē regulu, kurai ir tik ļoti svarīga nozīme brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidei Eiropā, un vienkāršo regulas ievērošanu. Tomēr atsevišķi jaunie punkti rada zināmas neskaidrības attiecībā uz satura skaidrojumu, īpaši 8. panta 3. punkta beigās, kur noteikts izņēmuma gadījums, lai aprēķinātu termiņus gadījumos, kad adresāts atsakās pieņemt dokumentu, pamatojoties uz to, ka viņš vai viņa nesaprot valodu, kādā tas sagatavots, un aizsargātu pieteikuma iesniedzēju atbilstoši valstī paredzētajiem noteikumiem.

1.2 Arī 14. panta beigās, minot līdzekļus, kas ir "līdzvērtīgi" apstiprinājumam par dokumentu saņemšanu, jāsniedz papildu paskaidrojumi par citiem līdzekļiem, kas apstiprina dokumentu saņemšanu vai to nosūtīšanu pa pastu.

1.3 Ir jānoskaidro abi minētie jautājumi, taču vēl svarīgāk ir pārbaudīt teksta tulkojumu dažādās valodās, jo tajos ir virkne atšķirību. Minētā problēma jāatrisina līdz regulas publicēšanai, ņemot vērā to, ka katra dalībvalsts īsteno minēto regulu atbilstoši tās redakcijai savas valsts valodā.

1.4 EESK izsaka bažas par to, ka Komisija neveltī uzmanību regulas īstenošanai jaunajās dalībvalstīs, neraugoties uz pieņemtajiem pielikumiem, lai pielāgotos šai jaunajai situācijai.

1.5 EESK noteikti vēlas uzsvērt, ka reformas gaitā pieņemtā procedūra ir pareiza, jo tajā ņemtas vērā visu iesaistīto pušu intereses un glavenokārt tādēļ, ka tajā izmantots viens no šim mērķim izstrādātajiem instrumentiem — Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, kas sniedz iespēju ņemt vērā nepilnības, kas novērotas abu procedūru īstenošanas gaitā.

2. Ievads

2.1 Eiropas Komisija ir sagatavojusi šo priekšlikumu atbilstoši EK Regulas Nr. 1348/2000⁽¹⁾ 24. panta

noteikumiem, kuros paredzēts, ka pēc regulas piemērošanas novērtējuma veikšanas noteiktajā laika periodā Komisija ne vēlāk kā 2004. gada 1. jūnijā pielāgos regulas saturu, lai atspoguļotu ziņošanas sistēmas attīstību. Tomēr ierosinātais grozījums ir tālejošāks par regulas formas vienkāršu rediģēšanu, jo tas iekļaujas ES uzsāktajā tiesību aktu vienkāršošanas procesā un tādēļ, ka tajā ņemts vērā šajā periodā ierosināto likumdošanas projektu lielais apjoms, lai nodrošinātu Tamperes Eiropas Padomes rezolūciju par brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidi, kas garantē personu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā.

2.2 Minētajai regulai ir ārkārtīgi liela nozīme iekšējā tirgus pareizas funkcionēšanas nodrošināšanā. Pārrobežu darījumos un tirdzniecībā, un jo īpaši jaunajos tirdzniecības režimos, kuros izmantotas jaunās tehnoloģijas, nepieciešams ievērot regulu, kurā noteikta kārtība tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanai un nosūtīšanai Eiropas Savienības dalībvalstīs. Šajā sakarā jāuzsver, ka EESK jau ir izteikusi savu viedokli⁽²⁾ par to, ka pretēji direktīvas priekšlikumā noteiktajam, iepriekš minētās kārtības regulēšanai nepieciešamais juridiskais instruments ir regula, jo tā mērķis ir pilnīgas saskaņošanas nodrošināšana.

3. Reformas saturs

3.1 Vienkāršošanas procesa, ko cenšas panākt ar ierosināto reformu palīdzību, ietvaros tika iekļauti grozījumi, lai nodrošinātu juridisko noteiktību gan pieteikuma iesniedzējam, gan saņēmējam, jo galvenais mērķis ir noteikt pamatprincipus, kas palīdzētu saglabāt un nostiprināt ticību iekšējam tirgum.

3.2 Vispirms ir izstrādāti skaidri noteikumi termiņu aprēķināšanai (7.2 pants), tādējādi aizstājot iepriekšējos noteikumus un nosakot viena mēneša termiņu, sākot no dokumenta saņemšanas dienas un tikai katras dalībvalsts administratīvo iestāžu savstarpējās attiecībās; katrā gadījumā būs piemērojami attiecīgās valsts tiesību akti (9. panta 1. un 2. punkts).

⁽¹⁾ OV L 160, 30.6.2000.

⁽²⁾ OV C 368, 20.12.1999. (3.2. punkts).

3.3 Minētajā regulā precizēti noteikumi par atteikšanos pieņemt dokumentu, ja tas sagatavots tādā valodā, ko adresāts nesaprot, un izskatīta dokumenta pārtulkošanas iespēja valodā, kuru adresāts saprot, kā termiņa sākuma datumu nosakot tulkojuma datumu (8.1. pants). Jaunajā 3. punktā tomēr paredzēts izņēmums gadījumos, kad valsts tiesību aktos noteikti īpaši termiņi, lai ievērotu pieteikuma iesniedzēja tiesības. Šādos gadījumos attiecīgais datums būs sākotnējā dokumenta piegādes datums.

3.4 Nozīmīgs ir arī grozījums, kas ierosināts par piegādes vai nosūtīšanas izmaksām (11. panta 2. punkts), un tajā paredzēts, ka katra dalībvalsts noteiks iepriekš paredzētu nemainīgu samaksu.

3.5 Attiecībā uz piegādi vai nosūtīšanu pa pastu (14. pants) dalībvalstīm dota iespēja pieprasīt apstiprinājumu, kas sniegts kvīts vai līdzīga apstiprinājuma formā, neietekmējot tiesvedībā ieinteresēto personu tiesības izsniegt vai nosūtīt tiesas dokumentus ar tiesu varas amatpersonu, tiesu iestāžu ierēdņu vai citu kompetentu personu starpniecību attiecīgajā dalībvalstī (15. pants).

4. Piezīmes par ierosināto grozījuma priekšlikumu

4.1 EESK atzinīgi vērtē jebkuru priekšlikumu attiecībā uz likumdošanas izmaiņām atbilstoši vienkāršošanas principam⁽³⁾, kas tajā pašā laikā nodrošina juridisku noteiktību attiecīgajā jomā. Minētajā gadījumā EESK norāda, ka Komisija ir izpildījusi savu pienākumu attiecībā uz ziņojuma sagatavošanu, kā paredzēts regulas 24. punktā, turklāt Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla⁽⁴⁾ sanāsmēs izpētīts un apspriests Regulas pielietojums, un pēc attiecīgās informācijas savākšanas un apkopošanas Komisija pieņēma ziņojumu⁽⁵⁾, kas veido šobrīd apskatāmā priekšlikuma pamatu.

4.2 Šajā sakarā jāatzīst, ka noteikumu par laika ierobežojuma noteikšanu dokumentu izsniegšanai un pārsūtīšanai iekļaušana Kopienas tiesību aktos ir ievērojams solis attiecībā uz vienkāršošanu. Tas ir tādēļ, ka iepriekš tika piemēroti atšķirīgi valstu noteikumi, kas kavēja dokumentu izsniegšanu. Jaunā

pieeja sniedz iesaistītajām pusēm iespēju izprast procedūras bez nepieciešamības noskaidrot, kura no tām ir spēkā katrā dalībvalstī. Tomēr tiek atzīts, ka valsts tiesību akti attiecas uz dalībvalstu attiecībām, kā minēts grozītajā 9. pantā, neietekmējot atsevišķas personas.

4.3 Attiecībā uz ierosināto 8. panta jauno redakciju⁽⁶⁾ par dokumenta saņēmēja "atteikšanos saņemt dokumentu", ja tas ir valodā, kuru adresāts nesaprot, un prasību par dokumenta tulkošanu šķiet, ka tā ir atbilstošāka nekā pašreizējā redakcija jautājumā par iesaistīto pušu interešu aizsardzību, jo īpaši tādēļ, ka tajā nav noteikta laika termiņa samazināšana, tā vietā paredzot, ka laika periods tiks skaitīts tikai, sākot ar tulkojuma datumu. Tomēr jaunā 8. panta 3. punkta formulējums rada nopietnu problēmu regulas piemērošanai dalībvalstīs attiecībā uz iepriekš minēto, tāpēc ka tas paredz izņēmumu, saskaņā ar kuru tiks pieļauts valsts tiesību aktos paredzētais laika perioda aprēķins, kā rezultātā varētu rasties situācija, ka dokumenta saņēmējam nav iespējas nodrošināt savu aizstāvību.

4.4 EESK atzinīgi vērtē arī nemainīgas samaksas noteikšanu katrā dalībvalstī, jo bieži vien puses neuzticas viena otrai tādēļ, ka nav skaidrības jautājumā par izmaksām. Minētais precizējums uzlabos procedūras pārredzamību.

4.5 Atbilstoši EESK atzinumam⁽⁷⁾ komiteja uzskata, ka nepieciešams izpētīt tehnisko inovāciju iespējas un jaunas iespējas, lai nosūtītu tiesas un ārpustiesas dokumentus, piemēram, izmantojot e-pastu vai Internetu, ar noteikumu, ka minētos nosūtīšanas veidus atzīst saņēmējstādes un iesaistītajām pusēm tiek nodrošināta juridiskā noteiktība.

4.6 Vēl viens jautājums, kas jāņem vērā, ir pielikumos iekļauto veidlapu teksta formulējums, kas izstrādāts kopīgi ar dalībvalstu tiesu iestādēm — tām iestādēm, kas nosūta un saņem attiecīgos dokumentus. EESK uzskata, ka jāņem vērā arī pieteikuma iesniedzēja un adresāta intereses, vienkāršojot attiecīgo formulējumu un padarot to saprotamu tiesas un ārpus-tiesas procesos iesaistītajām pusēm.

Briselē, 2006. gada 14. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Anne-Marie SIGMUND

⁽³⁾ OV C 24, 31.1.2006.

⁽⁴⁾ Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls civillietās un komercietās OV C 139, 11.5.2001.

⁽⁵⁾ Ziņojums par Padomes Regulas (EK) Nr. 1348/2000 piemērošanu. 2004. gada 1. oktobris — KOM(2004)603 galīgā red.

⁽⁶⁾ Jaunais priekšlikums 8. pantam, ņemot vērā atteikumu pieņemt dokumentu, pamatojoties uz to, ka dokuments nav dalībvalsts oficiālajā valodā; atbilstoši Tiesas praksei, skat. neseno spriedumu C-443/03, 8.3.2005.

⁽⁷⁾ OV C 368, 20.12.1999.